

A Tér és Társadalom 2015-ben

Space and Society in 2015

CZIRFUSZ MÁRTON, TAGAI GERGELY

CZIRFUSZ Márton: tudományos munkatárs, MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Regionális Kutatások Intézete, Budapest; czirfusz@rkk.hu

TAGAI Gergely: tudományos munkatárs, MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, Regionális Kutatások Intézete, Budapest; tagai@rkk.hu

Márton CZIRFUSZ: research fellow, Institute for Regional Studies, Centre for Economic and Regional Studies, Hungarian Academy of Sciences, Budapest; czirfusz@rkk.hu

Gergely TAGAI: research fellow, Institute for Regional Studies, Centre for Economic and Regional Studies, Hungarian Academy of Sciences, Budapest; tagai@rkk.hu

A Tér és Társadalom elmúlt évi szerzőiről és lektorairól a hagyományos összefoglalót idén is elkészítettük. A honlap mögött levő szerkesztőségi rendszer 2011-ben állt fel, így az elmúlt öt év tendenciáit együttesen vizsgáljuk a rendelkezésre álló adatok alapján.

A folyóirat szerzői 2015-ben

2015-ben is a korábbi évek megjelenéseivel hasonló nagyságrendű, szám szerint 55 tanulmány és egyéb rövidebb terjedelmű írás (könyvismertető, konferenciabeszámoló stb.) jelent meg a folyóiratban. A megjelentetett tanulmányokat ebben az évben 72 különböző szerző jegyezte, egyszemélyes írásként, párban vagy nagyobb szerzői kollektíva tagjaként. Az elmúlt években állandósult az a tendencia, hogy folyóiratunk szerzői elsősorban az MTA kutatóhálózata intézeteinek szakembereiből (2015-ben 33 fő), illetve különböző hazai és külföldi felsőoktatási intézményeken oktató/kutató kollégák közül (2015-ben 35 fő) kerülnek ki. A tavalyi évben mindössze néhány tanulmányban vagy egyéb írásban működött közre olyan szerző, aki nem ezzel a háttérrel rendelkezett (pl. állami, kormányzati szféra, nyugdíjas kutató). 2015-ben a korábbi évekhez képest is magas volt az MTA KRTK Regionális Kutatások Intézetében dolgozó szerzőink száma, összesen 29 munkatársunk írását lehetett olvasni a



tavalyi lapszámokban. Ehhez a magas értékhez az is hozzájárult, hogy 2015-ös első számunk egy horizontális RKI-s kutatáshoz kapcsolódó, tematikailag összefüggő tanulmányokat mutatott be (vidékkutatás), Perger Éva, az RKI Alföldi Tudományos Osztályának vezetője vendégszerkesztésével. 2015-ben az MTA KRTK társintézményeiből két szerző írását lehetett olvasni a Tér és Társadalom lapjain, és szintén két, egyéb MTA kutatóintézeti háttérrel rendelkező szerző (Szociológiai Intézet, Politikatudományi Intézet) publikált folyóiratunkban.

A felsőoktatási intézményekben kutató 2015-ös szerzők közül többen nem hazai egyetemen vagy főiskolán végzik munkájukat. Tavaly több szerzőt is adott a Tér és Társadalom számára a Bécsi Egyetem, de franciaországi, angliai, németországi, oroszországi és romániai kutatóhelyekről is kaptunk tanulmányokat. Örömteli, hogy határon túli magyar szerzőink mellett külföldi szakembereket is sikerült megszólítanunk, akik önállóan vagy hazai szerzőtársakhoz csatlakozva publikáltak a folyóiratban. Ez a nemzetközi nyitás törekvéseinek apró sikerét is mutatja. A magyarországi szerzők területi megoszlásában a korábbi évektől eltérően 2015-ben kevésbé volt jellemző a budapesti kutatók túlsúlya. Bár relatíve a legtöbben tavaly is budapesti kutatóintézetekből és felsőoktatási intézményekből érkeztek szerzőink (20 fő), arányuk az összes szerzőt tekintve a 30%-ot sem éri el. A korábbi évekhez hasonlóan 2015-ben is pécsi kutatóhelyekhez (RKI Dunántúli Tudományos Osztály, Pécsi Tudományegyetem)

1. ábra: A Tér és Társadalom szerzőinek (munkahely szerinti) területi megoszlása, 2015
Spatial distribution of Space and Society's authors (according to workplace), 2015



köthető szerzőktől érkeztek még jelentősebb számban tanulmányok, illetve be-
számolók – tavaly tucatnyi pécsi kolléga írását tudtuk közölni a folyóirat hasáb-
jain. A további vidéki felsőoktatási és kutatóközpontok közül Győr, Kecskemét
(6-6 fő), Szeged (5 fő), Debrecen, Békéscsaba (4-4 fő) adott nagyobb számban
szerzőket a Tér és Társadalom számára, de emellett gödöllői és soproni szerzők
írásai is megjelentek a folyóiratban (1. ábra).

Az elmúlt évek tendenciáihoz hasonlóan a Tér és Társadalom szerzőinek tu-
dományterületi hovatartozása többnyire néhány társadalomtudományi szakte-
rületre és kisebb mértékben további rokon- és társtudományokra korlátozódott.
Akadémiai köztestületi, illetve intézményi hovatartozásuk alapján 2015-ben is re-
gionalista szerzőink képezték a legnagyobb csoportot (27 fő). Szerzőink másik
nagy csoportját a társadalom-földrajzos kutatók képviselték 23 fővel. Emellett a
szociológia és a közgazdaság-tudomány területéről is számos kutató publikált a
folyóiratban. 2015-ben több szerzőnk tudományterületi háttérrel jelentették az
állam- és jogtudományok vagy a természetföldrajz, de egy-egy szerző képviselte
folyóiratunkban a környezettudományt, a kulturális antropológiát, a nyelvtudo-
mányt, a politikatudományt és az urbanisztikát is. Ezzel a Tér és Társadalom szer-
zőinek szakterületi bázisa a korábbi évekhez képest némileg szélesedett, jelezve
folyóiratunk nyitási törekvését más tudományágak felé.

A területi kutatásokkal foglalkozó szakmák és rokontudományok széles
hazai merítését jelzi, hogy 2011 és 2015 között szerzőként majdnem 300 szak-
ember publikált a Tér és Társadalomban (1. táblázat). Ez éves szinten 70-80 kü-
lönböző szerzőt jelentett ebben az időszakban. A szerzők éves szinten stabil
számából csak viszonylag kis hányadot tesznek ki rendszeres szerzőink (6 fő),
akik az elmúlt ötéves időszakban szinte minden évben megjelentettek valami-
lyen tanulmányt vagy egyéb rövidebb írást a folyóiratban. Viszonylag magas-
nak tekinthető ezzel szemben a visszatérő szerzők száma (59), akik 2011 és 2015
között két vagy három évben is publikáltak a folyóiratban. A TérT-ben megjele-
nő szerzők legnagyobb hányada azonban csak egyszer jelentkezett írásával a
különböző lapszámokban az elmúlt öt év folyamán. Ez egyrészt örömteli abból a

1. táblázat: A Tér és Társadalom szerzői és lektorai 2011–2015
Authors and reviewers of Space and Society 2011–2015

		Szerzők	Lektorok
Szerzők/lektorok száma	2011	81	90
	2012	72	62
	2013	72	73
	2014	84	63
	2015	72	64
	Összesen 2011–2015	289	188
Publikálás/lektorálás gyakorisága	Egy alkalommal	224	103
	Visszatérő (2-3 év)	59	62
	Rendszeres (4-5 év)	6	23

szempontból, hogy mindig újabb és újabb körökből sikerül szakembereket bevonni a Tér és Társadalom publikációs folyamatába, másrészt pedig reméljük, hogy a jövőben többüket sikerül újra megszólítanunk, hogy a folyóirat visszatérő, illetve rendszeres szerzőivé váljanak.

2015-ben a következő személyek írásai jelentek meg a folyóiratban:

A. Gergely András	Heintel, Martin	Ortiz, Willington
Balogh Gábor	Horeczki Réka	Patay Tünde
Barta Györgyi	Horváth Gyula	Perger Éva
Berki Márton	Horváth M. Tamás	Pete Márton
Bodor Ákos	Hoyk Edit	Pitó Klára
Borbély Sándor	Jankó Ferenc	Póla Péter
Brenner János	Káposzta József	Rácz Szilárd
Chevalier, Pascal	Kassai Zsuzsanna	Rakonczi János
Czakó Katalin	Király Gábor	Ritter Krisztián
Czirfusz Márton	Koós Bálint	Soltész Béla
Csák László	Kovács András Donát	Somogyvári Márta
Csatári Bálint	Kovács Áron	Szabó Tünde
Csomós György	Kovács Sándor Zsolt	Szakálné Kanó Izabella
Debre, Barbara	Kucséber László Zoltán	SzörényinéKukorelli Irén
Erdősi Ferenc	Lengyel Imre	Tagai Gergely
Fabók Márton	Lengyel Máté István	Timár Judit
Farkas Jenő Zsolt	Lennert József	Váradai Monika Mária
Fehér Katalin(MTAKRTK)	Maurel, Marie-Claude	Varga Ágnes
Fehér Katalin (BGF)	Molnár Ernő	Varjú Viktor
Fertő Imre	Nagy A. Júlia	Vas Zsófia
Finta István	Nagy Erika	Vaszari Tamás
Fleischer Tamás	Nagy Gábor	Velkey Gábor
Grúber Károly	Németh Krisztina	Virág Tünde
Hamar Anna	Orbán Endre	Weixlbaumer, Norbert

A folyóirat lektorai 2015-ben

A lektorok a folyóirat színvonalának fenntartásában fontos szerepet töltenek be: a legelső szerkesztőségi szűrő után (amelyben a legalapvetőbb formai követelmények meglétét, illetve a folyóirat profiljához való illeszkedést vizsgáljuk) az ő kezükben van a tanulmányok szakmai színvonalának szigorú megítélése, a szerzők segítése a kéziratok javításában.

2015-ben a 65 lektor kiválasztásakor a korábbi évekhez hasonlóan az MTA KRTK Regionális Kutatások Intézetének kutatóira építettünk (itt dolgozik a lektorok 42%-a), rajtuk kívül három kollégát kértünk fel az MTA KRTK másik két intézetéből a tanulmányok bírálatára. A lektorok másik nagy köre az egyeteme-

ken és főiskolákon dolgozóké: 2015-ben 22 kollégánk elsődleges munkahelye a felsőoktatás. A szerzői összeállításból látható volt, hogy 2015-ben a korábnál több rokon tudomány térrrel foglalkozó társadalomtudományi tanulmányai jelentek meg a lapban, ezzel párhuzamos jelenség, hogy más MTA kutatóközpontok (Társadalomtudományi, Csillagászati és Földtudományi) dolgozói is lektoráltak cikkeket a Tér és Társadalom számára. Az államigazgatásban, nem MTA-kutatóhelyeken, a magánszférában dolgozó, illetve nyugdíjas szakembereket tavaly is felkértünk a szerkesztőségbe érkező cikkek bírálataira. 2015-ben is törekedtünk arra, hogy a pályájuk különböző szakaszán levő szakembereket szólítsunk meg: jelentős számban készítették lektori véleményeket 40 év alatti kutatók a tapasztalt kollégák mellett; a lektorálásra való felkérést a tudományos utánpótlás-nevelés egyik közegének is tekintjük. A 2015/1. tematikus lapszám valamennyi tanulmányát ugyanazon két lektor bírálta (ahogy ez a vendégszerkesztett lapszámoknál a korábbi években bevált gyakorlattá vált), ezzel biztosítottuk az írások nagyobb tematikus és színvonalbeli koherenciáját.

A lektorok területi megoszlásában a budapesti túlsúly az elmúlt 5 év vizsgálya 2015-ben a legalacsonyabb volt, de még így is 44%-ot ért el. 2014-hez hasonlóan (azonos százalékkéntekkel) a második legnagyobb lektori bázisunk Pécs: itt dolgozik a lektorok 16%-a. A városok következő hierarchiaszintjén Kecskemét, Győr és Szeged található (4-6 fővel), 1-2 fő lektorált Békéscsabáról, Debrecenből, Gödöllőről, Miskolcra, Sopronból, Székesfehérvárról; a határon túli kollégák közül egy pozsonyit és egy újvidékit kértünk fel bírálatra (2. ábra).

A 2011 és 2015 közötti adatokat elemezve (1. táblázat) látszik, hogy a szerzőkhöz képest (elsősorban a társszerzős tanulmányok száma, illetve a nem lektorált rovatban megjelent írások miatt) alacsonyabb a lektorok száma, 188 fő került kapcsolatba ilyen módon a folyóirattal. A lektorok nagyjából nyolcadrésze rendszeres lektorunk, azaz az elmúlt 5 évben 4-5 évben is felkértük őket egy-egy cikk bírálataira. A lektorok harmada sorolható a visszatérő csoportba, azaz 2-3 évben készített a tanulmányokról szakmai véleményt. 103 fő azok száma, akiket az elmúlt öt évben egyszer kértünk fel. A szerzői megoszlással összevetve tehát a lektorokat kevésbé váltogatta a szerkesztőség. Például a 2011-es és 2015-ös év lektorai között 34 fő az átfedés (ez a 2015-ös bírálók több mint fele), viszont 2015-ben 11 olyan lektorral dolgoztunk együtt, akikkel az elmúlt öt évben még nem (közülük négyen RKI-s kollégáink). A lektorok körének változása vagy állandósága ugyanakkor nem önérték: ezt nagyban befolyásolja a szerkesztőségbe érkező kéziratok tematikai, elméleti, módszertani spektruma és az összeférhetlenségi szempont (közvetlen kollégákat, korábbi vagy jelenlegi témavezetőket nem szoktunk felkérni a tanulmányok bírálataira), illetve nem kétséges, hogy a korábban magas színvonalú bírálatokat készítő kutatótársainkat szívesen kérjük fel ismét lektorálásra, ha profiljukhoz illeszkedő kéziratot kapunk. Továbbra is biztatjuk olvasóinkat, hogy a Tér és Társadalom honlapján lektorként is regisztráljanak, és a felhasználói fiókjukban adják meg kulcsszavakkal kutatási területeiket, ezzel segítve a szerkesztőség munkáját a lektorok körének jövőbeli bővítésében.

2. ábra: A Tér és Társadalom lektorainak (munkahely szerinti) területi megoszlása, 2015
Spatial distribution of Space and Society's reviewers (according to workplace), 2015



A Tér és Társadalom angol nyelvű absztraktjainak alapos, körültekintő nyelvi javítását 2015-ben is Thomas Richers végezte. A lektorok listájának közzétételén keresztül is köszönjük mindannyiuknak a tavalyi munkát, amelyet a folyóirat számára végeztek.

2015. január és december között lektoraink voltak:

A. Gergely András	Fabula Szabolcs	Jeney László
Barta Györgyi	Faragó László	Kiss Judit
Beluszky Pál	Farkas Jenő Zsolt	Koós Bálint
Berki Márton	Fleischer Tamás	Kovács András Donát
Bernek Ágnes	G. Fekete Éva	Kozma Gábor
Bodor Ákos	Gál Zoltán	Lengyel Imre
Boros Lajos	Hajdú Zoltán	Lukovics Miklós
Czirfusz Márton	Hakszer Richárd	Lux Gábor
Csanádi Gábor	Hamar Anna	Michalkó Gábor
Csatári Bálint	Hardi Tamás	Molnár Ernő
Csizmadia Zoltán	Horváth Gyula	Nagy Gábor
Dusek Tamás	Illés Sándor	Nagy Imre
Erdősi Ferenc	Jakobi Ákos	Pál Viktor
Fábián Attila	Jelinek Csaba	Pálné Kovács Ilona

Perger Éva
Rácz Katalin
Rátz Tamara
Rechnitzer János
Rédei Mária
Reisinger Adrienn
Ságvári Bence
Sikos T. Tamás

Szalavetz Andrea
Szalkai Gábor
Szirmai Viktória
SzörényinéKukorelliIrén
Tagai Gergely
Tosics Iván
Tóth Balázs István
Törőcsik Mária

Uzzoli Annamária
Váradi Monika Mária
Varjú Viktor
Velkey Gábor
Vida Zsófia
Virág Tünde